

COMBIFUNCTIONARIS IKC/BREDE SCHOOL

COLOFON

Boom beroepsonderwijs
www.boomberoepsonderwijs.nl
info@boomberoepsonderwijs.nl

Auteur: Angela van der Plas

Titel: Combifunctionaris IKC/Brede School

ISBN: 978 90 3725 0626, maakt deel uit van pakket 978 90 3725 0640

Eerste druk / eerste oplage

© Boom beroepsonderwijs 2020

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).


De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUDSOPGAVE

1. WERKEN MET DIT KEUZEDEEL	4
2. EEN BREDE SCHOOL	6
3. SCHOOL EN KINDEROPVANG	20
4. WERKEN IN EEN BREDE SCHOOL	40
5. UITDAGING	67

DIGITALE LEEROMGEVING

Bij sommige opdrachten heb je hulpmiddelen nodig. Bijvoorbeeld filmpjes, formulieren of een link naar een website. Deze staan allemaal in de digitale leeromgeving. Dit icoontje  verwijst naar de digitale leeromgeving. Om hier te komen ga je naar digitaal.boomonderwijs.nl/beroepsonderwijs.

Eerste keer inloggen in de digitale omgeving

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

Daarna kun je aan de slag!

COMBIFUNCTIONARIS IKC/BREDE SCHOOL

Binnen een brede school zorgen school en kinderopvang samen met partners voor kinderen. Kinderen krijgen hier de kans om hun talenten te ontwikkelen en goed op te groeien. Een combinatiefunctionaris (ook wel brede schoolcoördinator genoemd) is meestal aangesteld bij één werkgever, maar werkt voor twee of meer instellingen. Als combifunctionaris ben je een belangrijke schakel tussen de verschillende organisaties en de professionals.

In dit keuzedeel oefen je kennis en vaardigheden die nodig zijn om samen met andere professionals optimale ontwikkelingskansen te bieden aan elk kind. Je gaat je verdiepen in de verschillende partners die samen een brede school (kunnen) vormen. Je onderzoekt de verschillen en de overeenkomsten. Je kijkt waar er samengewerkt kan worden en gaat hiermee aan de slag.

Door een goede basiskennis van de werkvelden van bredeschoolpartners weet je wat je van wie kunt verwachten. Naast het (her)kennen van talenten en kwaliteiten kun je positief verbinden. Wie weet maak jij straks het verschil in het leven van sommige kinderen en hun ouders.


Onze kinderen verdienen de beste zorg, opvoeding en opleiding. Bekijk het filmpje en kom erachter hoe een brede school hieraan bijdraagt.

LEERDOELEN

1. Je kunt de visie, uitgangspunten en kenmerken van een brede school benoemen.
2. Je kunt in kaart brengen welke soorten opvang en welke typen scholen er in een brede school zitten en welke andere partijen betrokken zijn.
3. Je kunt de overeenkomsten en verschillen tussen onderwijs en opvang benoemen en hiermee omgaan.
4. Je kunt een naschools programma aanbieden waarin alle kinderen van alle leeftijden aan de slag kunnen en je kunt de invulling van het programma motiveren.
5. Je kunt communiceren met ouders, collega's en professionals binnen de brede school.
6. Je kunt verbinding leggen tussen spelen, leren, ontwikkelen en ontmoeten.
7. Je kunt talenten van kinderen, collega's en jezelf herkennen en benoemen.

Dit keuzedeel bestaat uit:

- *Theorie, begrippen en opdrachten*

Hierbij leer je over en oefen je met de praktijk. In sommige opdrachten werk je aan beroepsproducten, deze opdrachten herken je aan .

De beroepsproducten in dit keuzedeel zijn:

- *Krantenartikel nieuw IKC*
- *Overdrachtsformulier School en kinderopvang*
- *Naschools activiteitenprogramma met brief ouders*

- *Test je kennis*

Hiermee kun je zelf je kennis van de theorie testen.

- *Uitdaging*

Dit is het eindproduct en de afronding van het keuzedeel. Hier werk je gedurende het hele keuzedeel naartoe. En hier word je op beoordeeld.

Voor de uitdaging van dit keuzedeel maak je een informatieboekje over de brede school voor (nieuwe) ouders.

- *Theorietoets*

Je docent besluit of je ter afsluiting een theorietoets maakt.

Er zijn verschillende definities van een brede school. Daarnaast zijn er verschillende varianten brede scholen. Iedere brede school heeft andere samenwerkingspartners. Eén ding hebben ze gemeen. Allemaal stammen ze af van de Community Schools in de Verenigde Staten. Met de hele community (gemeenschap) zorgen ze daar voor kinderen en hun ouders.

AAN HET EIND VAN DIT HOOFDSTUK

1. kun je de definitie van een brede school benoemen.
2. kun je vertellen waar het idee voor een brede school vandaan komt.
3. kun je opsommen welke vijf verschillende soorten brede scholen er zijn.
4. kun je benoemen welke partijen er in een brede school kunnen zitten.



OPDRACHT 1 Oriëntatie Wat is een brede school?

Voordat je daadwerkelijk begint is het goed om je te oriënteren op brede scholen. Wat zijn brede scholen? Welke ken je? Hoe werkt het daar?

- a. Heb jij zelf op een brede school gezeten en/of stagegelopen bij een brede school? Zo ja, wat vond je hiervan? Merk je dat er meerdere partijen met elkaar samenwerkten?
- b. Ken jij kinderen (van burens, vrienden, familie) die op een brede school zitten? Waarom hebben hun ouders voor deze school gekozen, denk jij?

OPDRACHT 2 Scholen in de regio

Elke brede school is anders. Daarnaast moet je als combinatiefunctionaris op nieuwe mensen af durven stappen en goed kunnen samenwerken. In dit keuzedeel ga je daarom een aantal keer op bezoek bij een brede school in jouw regio.

- a. Zoek op internet vijf brede scholen in jouw regio, waaronder minimaal één integraal kindcentrum (IKC). Bij een IKC werken onderwijs en opvang samen onder leiding van één kapitein. Het is de meest vergaande vorm van een brede school.
- b. Vul de brede scholen in met website, adres en telefoonnummer. Als er een contactpersoon staat vul je deze ook in. Ontbreekt deze, achterhaal dan op een andere manier de naam van een contactpersoon.

NAAM	WEBSITE	ADRES	TELEFOONNUMMER	CONTACTPERSOON

THEORIEBRON WAT IS EEN BREDE SCHOOL?

Brede scholen zijn er in vele soorten en maten. Ook de ambitieniveaus (wat willen we bereiken?) en de samenwerkingspartners verschillen. Daarnaast zijn er vele benamingen en definities voor dit type school.

Kenmerk brede school

Het kenmerk van een brede school is dat verschillende partners (minimaal één school en één kinderopvang of buitenschoolse opvang/bsso) samen voor kinderen zorgen. Dit kan in één gebouw, maar dat hoeft niet. Als het goed is hebben zij één gezamenlijke pedagogische visie.

Verschillende namen brede scholen

Andere namen voor brede scholen zijn:

- integrale kindcentra (IKC)
- Vensterscholen
- educatief multifunctioneel centra (MFC)
- Sterrenscholen



Het kenmerk van een brede school is dat verschillende partners (minimaal één school en één kinderopvang of buitenschoolse opvang) samen voor kinderen zorgen.

Definitie brede scholen

Er zijn verschillende definities voor brede scholen. Het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) en Bredeschool.org gebruiken de volgende definities:

“De **brede school** is een netwerk van voorzieningen voor de jeugd: school, kinderopvang, naschoolse opvang, buurtwerk, cultuur en sport. Brede scholen komen voor in allerlei vormen, met verschillende namen, met verschillende ambitieniveaus en voor verschillende leeftijden (tussen 4 en 18 jaar). De nieuwste naam voor brede scholen is 'integrale kindcentra'.”

Bron: www.nji.nl

“Een Brede School is een samenwerkingsverband tussen verschillende sectoren die samen werken aan een brede leer- en leefomgeving in de vrije tijd én op school, met als doel maximale ontwikkelingskansen voor alle kinderen en jongeren.”

Bron: www.bredeschool.org

Partijen brede scholen

Alle brede scholen bestaan uit minimaal één school en een peuterspeelzaal/kinderopvang of bso. Daarnaast zijn er allerlei mogelijke partijen waarmee samengewerkt kan worden in bredeschoolverband. Denk aan bibliotheek, speel-o-theek, wijkteam, sportclubs, culturele clubs, ouders, buurtbewoners enzovoort. Samen zorgen zij voor de kinderen in hun buurt met als doel een optimale en positieve ontwikkeling van elk kind.

OPDRACHT 3 Definities brede school

Er worden verschillende definities gebruikt voor een brede school, ook vaak IKC genoemd.

- a. In de theoriebron worden twee definities van een brede school genoemd. Zoek op internet nog drie definities op van een brede school en schrijf deze op.
- b. Vergelijk de drie definities die je zelf op internet hebt opgezocht en de twee definities uit de theorie. Welke van de vijf definities vind jij de beste en waarom?

THEORIEBRON GESCHIEDENIS BREDE SCHOOL

Het concept van een brede school komt uit de Verenigde Staten. Inmiddels zijn er brede scholen over de hele wereld te vinden. In Nederland zijn verschillende varianten van de brede school ontwikkeld.



Inmiddels zijn er brede scholen over de hele wereld te vinden.

Community schools

In de jaren negentig verschenen de eerste brede scholen in Nederland. Het oorspronkelijke concept komt uit de Verenigde Staten. De zogenoemde 'Community Schools.' De visie achter deze scholen is dat de hele buurt nodig is bij de opvoeding van een kind ('It takes a whole village to raise a child.'). 'Community Schools' worden vaak opgericht in achterstandsbuurten. Er wordt niet alleen voor de kinderen gezorgd, maar ook gekeken hoe ouders geholpen kunnen worden. Door de combinatie van school en andere ondersteuning op het gebied van de opvoeding komen verschillende mensen in contact met elkaar. Zo leren zij elkaar waarderen en respecteren. Samen zorgen zij voor de kinderen in hun buurt. Het doel is een optimale, positieve ontwikkeling van het kind.

Brede school in Nederland

In Nederland werden de eerste brede scholen opgericht in Rotterdam en Groningen. Het doel was een oplossing te vinden om de onderwijsachterstanden van arbeiderskinderen en kinderen van migranten te verminderen. Later is de aandacht verplaatst van kansarme kinderen naar kansen voor iedereen. Naar de talenten van individuele kinderen. Daarnaast speelde de veranderende arbeidsmarkt een rol. Steeds vaker werken beide ouders of is er sprake van éénuoudergezinnen. Er is behoefte aan opvang van goede kwaliteit en voorzieningen die makkelijk te bereiken zijn.

OPDRACHT 4 Geschiedenis brede school

Het concept van een brede school komt oorspronkelijk uit de Verenigde Staten: de zogenoemde 'Community Schools'. Bekijk het filmpje

- Vind jij brede scholen goed in Nederland passen? Waarom wel/niet?
- 'It takes a whole village to raise a child.' Wat betekent deze uitdrukking?
- Wat vind jij van deze stelling en waarom?

OPDRACHT 5 Partijen binnen de brede school

Binnen een brede school kunnen naast een school en een kinderdagverblijf en/of bso nog andere samenwerkingspartners zijn met verschillende activiteiten.

Denk aan:

- bibliotheek
- consultatiebureau
- peuterspeelzaal
- speel-o-theek
- wijkagent
- sportvereniging
- maatschappelijk werk
- opvoedcursussen
- inburgeringscursussen
- taalcursussen
- tandarts
- huisarts
- enzovoort

- a. Welke bovenstaande organisaties of activiteiten vind jij wenselijk voor een brede school en waarom?
- b. Vul bovenstaande lijst aan met minimaal vijf organisaties of activiteiten die jij mist.

OPDRACHT 6 Partners in de organisatie brede scholen

In brede scholen werken verschillende partners samen om goed voor kinderen en hun ouders te zorgen.

- a. Zoek de vijf door jou uitgekozen brede scholen weer op.
- b. Schrijf voor elke brede school op welke partners samenwerken.

Antwoord bijvoorbeeld: Brede school Jan van der Heijdenhuis in Amsterdam met basisschool De Springstok, bso van Smallsteps en naschoolse activiteiten (talent ontwikkeling), voorschool, tiener- en jongerenwerk en sportstimulering van Combiwel.

NAAM BREDE SCHOOL	SAMENWERKINGSPARTNERS

OPDRACHT 7 Toegevoegde waarde brede school

Soms kan het voor kinderen een wereld van verschil maken of zij naar een 'Community School' gaan of naar een gewone school.



- a. Bekijk het filmpje. Maakt het in de Verenigde Staten uit voor een kind of hij/zij naar een Community School gaat? Waarom wel/niet?



- b. Luister naar het geluidsfragment. Maakt het voor deze kinderen uit of ze naar deze scholen met verlengde openingstijden gaan of niet? Waarom wel/niet?

THEORIEBRON VERSCHILLENDE SOORTEN BREDE SCHOLEN

In Nederland zijn verschillende varianten van de brede school ontwikkeld.

Vijf varianten brede school

Elke brede school is anders. Brede scholen kunnen van elkaar verschillen in:

- omvang
- doelstelling
- locatie
- naamgeving
- wijze van besturing.

Eén kenmerk hebben ze gemeen:

- verbreding en verbinding.

Elke brede school biedt meer dan alleen school. Daarnaast richt een brede school zich niet alleen op kinderen, maar ook op hun ouders en de buurtbewoners. Verbreden kan echter alleen als alle afzonderlijke partijen met elkaar worden verbonden.

Er zijn vijf varianten brede scholen te onderscheiden.



1. Het klassieke model

Het klassieke model richt zich op de bestrijding van achterstanden, zorg en verrijking (bijvoorbeeld taalontwikkeling).

Enkele kenmerken:

- doelgericht werken
- er wordt gewerkt met een VVE-programma
- aandacht voor overdracht van peuterspeelzaal naar basisschool
- naschoolse activiteiten
- aandacht voor ouderbetrokkenheid.

De meeste instellingen van het klassieke model bevinden zich in één gebouw. Het model is bedoeld voor kinderen in de leeftijd tussen 0 en 12 jaar en hun ouders. Vaak besteedt dit model ook aandacht aan ontwikkeling in de wijk, omdat de school vaak in een achterstandswijk staat.

2. Het netwerkmodel

Het uitgangspunt van dit model is de samenwerking tussen instellingen. Het model wil door middel van een goede aansluiting bij de buurt proberen de voorzieningen rondom jeugd in de wijk, hun ouders en de wijkbewoners proberen te verbeteren. Elke instelling werkt vanuit een eigen gebouw in de buurt.

Omdat de instellingen zich op verschillende plaatsen binnen de wijk bevinden, zorgt het ervoor drempelverlagend te zijn voor meerdere doelgroepen.

Enkele kenmerken:

- aandacht voor de zorg en verschillende doelgroepen
- werkt nauw samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin en het Zorg Advies Team
- regelmatig activiteiten en ontmoetingsmomenten voor buurtbewoners.

3. De multifunctionele accommodatie (MFA)

In een breed voorzieningsgebouw bevinden zich meestal meerdere instellingen en vormen van zorg. Zo tref je hier een school, peuterspeelzaal, kinderopvang en een sportvoorziening aan.

Een multifunctionele accommodatie richt zich vooral op het bieden van een breed en divers aanbod in de wijk, gericht op een brede doelgroep.

Algemene kenmerken:

- groot gebouw
- breed programma voor een brede doelgroep
- aanbieden van verschillende activiteiten voor verschillende doelgroepen
- functie voor wijkontwikkeling.

Doordat de gemeente het gebouw ter beschikking stelt, speelt de visie van de gemeente een belangrijke rol.

4. Het compacte model

Een compacte brede school biedt een volledig dagarrangement van onderwijs en opvang. Binnen deze vorm wordt er gekeken naar de mogelijkheden en verwachtingen van ouders en daar wordt op ingespeeld. Er wordt aandacht besteed om in de buitenschoolse opvang verschillende soorten activiteiten aan te bieden.

Deze vorm richt zich op kinderen van 0-12 jaar en hun ouders. Er wordt gewerkt vanuit het eigen aanbod en er is geen specifiek gezamenlijk programma waar zij zich aan houden. Er is wel aandacht voor gezamenlijke activiteiten (zoals sinterklaas).

5. Het integraal kindcentrum

Bij het integraal kindcentrum wordt gewerkt vanuit de gedachte dat het kind centraal staat. De kern van het integrale model is dat er één bedrijfsmodel tot stand komt, met één visie, één personeelsbeleid en een duidelijke regie. Kinderen kunnen in het kindcentrum de gehele dag verblijven. Het grote verschil met de andere vormen is dat peuterspeelzaal, onderwijs en opvang onderdeel uitmaken van één bedrijfsvorm.

OPDRACHT 8 De juiste variant brede school

Elke brede school is anders maar grofweg zijn er vijf soorten te onderscheiden.

Zoek op internet de volgende scholen op. Zet achter elke school de juiste variant brede school.

BREDE SCHOOL	NAAM VARIANT
Een Vensterschool in de gemeente Groningen	
De Sterrenschoon Apeldoorn	
De Driehoek Rotterdam	

